

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

**Samuelis De Cocceji, Henr. Fil. Sacrae Regiae Majestatis
Borussicae Magni Cancellarii, A Consiliis Sanctioribus
Status Et Rei Bellicae, Ordinis Nigrae Aquilae Equitis Etc.
Jus Civile Controversum Ubi ...**

Opus Ad Illustrationem Compendii Lauterbachiani ...

Cocceji, Samuel von

Lipsiae, 1766

LIB. XXI. TIT. III. De Exceptione Rei Venditae Et Traditae.

urn:nbn:de:gbv:45:1-9050

aliud quid est, ac homo. (3) In *L. 46. pr. & L. 49. h.* emtor, cui fundus est venditus, evicto usufructu, adeoque parte rei, tenetur ratione totius fundi, quia voce *res* ejus usus utilitas, adeoque & usufructus continetur, *L. 66. pr. de Contr. emt.* Idque porro & (4) confirmatur ex eadem *L. 66.* ubi aliud in servitutibus prædialibus statuitur, neque, ea evicta, agitur ad evictionem; quia illa ratio, quæ in usufructu fuit, hic cessat: nam servitutes prædiales non debentur, nisi ex pacto; inde pro eadem re haberi non possunt, adeoque nec per actionem ex stipulatu, utpote quæ est stricti juris, ad evictionem agi potest.

Quantopere varient in hac materia Doctores, videtis apud *Struv. §. 21. h. ibique Evol.*

LIB. XXI. TIT. III.

DE

EXCEPTIONE REI VENDITAE ET TRADITAE.

Qv. I. Quænam sit ratio hujus Tituli?

Hactenus vidimus actiones, quæ, re evicta, dantur contra autores: sequuntur jam alia remedia, quæ impediunt evictionem, scilicet *Exceptio doli*; si nimirum (α) ipse venditor, vel (β) ejus hæres, *L. 1. §. 1. h.* (γ) vel successor, *L. f. §. f. h.* (δ) vel mandans, *d. L. 1. §. 2.* (modo intra fines mandati. *d. L. 1. §. 3.*) vel fidejussores, *L. 11. C. de Evict.* (non eorum hæredes, *L. f. C. de Evict.*) postea domini fiant: hi omnes repelluntur exceptione doli; nam venditor ipse contra factum venit, & reliqui causam venditoris sequuntur.

Aliquando etiam *replicatione doli* subvenitur illis, qui rem alienam emerunt: si enim venditor rei alienæ postea dominus fiat, & vel ipse possideat, vel alii vendat, non potest emtor, publiciana agens, repelli exceptione dominii; quia hæc exceptio replicatione rei venditæ & traditæ submovetur, *L. p. h. L. 4. §. 32. de Dol. mal. exc.*

Qv. II. An is, qui re sua a tertio alienata, pro ea intercedit, rem illam alienatam evincere possit?

Casus hic esto: *Primus* vendit *secundo* rem *tertio*, eique dat fidejussorem hunc *tertium*, qui simul est dominus rei: quæritur, an *tertius* possit vindicare rem suam a *secundo*? & negatur: quia ipse consensit alie-

alienationi, indeque submovebitur exceptione doli; quia contra proprium factum veniret, *L. 11. C. de Evict.*

Aliud vero est in hærede hujus fidejussoris: hic enim ex sua persona dominium vindicare non impeditur, neque factum defuncti ei hæctenus obstat; quia non ex jure defuncti, sed ex sua persona vindicat, per text. expr. in *L. f. C. h. t.* indeque non potest repelli exceptione doli.

Ratio igitur differentiæ hæc est: quod *fidejussor* consenserit alienationi, indeque dolo faceret, si contra proprium factum venire & rem alienatam vindicare vellet, merito ergo exceptione doli submovebitur, *d. l. 11.* Aliud est in *fidejussoris hærede*, qui nunquam consensit alienationi, indeque si ex sua persona vindicat, non potest dici dolo agere, non enim contra proprium factum venit; neque factum defuncti hæredi obstat; quia dolus personæ fidejussoris cohæret, nec ad personam hæredis, utpote qui nunquam consentit emtioni, transire potest. Atque hoc clare traditur in *l. 4. §. 33. de Exc. dol. mal.* ibi: *exceptio doli personam complectitur ejus, qui dolo fecit.* Add. *l. 2. §. 2. eod.*

OBJ. Quod emtor habeat actionem ex stipulatu contra fidejussorem, ejusque hæredem, *d. L. f.* ibi: *evictionis causa actione durante*, adeoque & exceptionem; ei enim, cui datur actio, multo magis datur exceptio. Conf. *L. 17. ff. h.*

RESP. Verum est, quod emtor actionem ex stipulatu etiam contra hæredem fidejussoris habeat, sed non exceptionem doli, cujus rei rationem antea allegavi. Atque hinc hæres fidejussoris prius vindicare rem alienatam potest, quo facto ipse actione ex stipulatu tanquam fidejussoris hæres conveniri poterit. *d. L. f.*

OBJ. Quod eadem sit ratio in fidejussore, ejusque hærede; quia per confusionem una persona fiunt, indeque illæ exceptiones, quæ fidejussori obstant, etiam ejus hæredi obstare videntur.

RESP. Immo hæc exceptio doli non transit ad hæredem fidejussoris, nam fidejussor quidem ex pacto suo contra se ipsum tenetur, at hæres nunquam tale pactum iniit, indeque exceptio pacti, indeque venientis doli, ei opponi nequit.

Conf. *Struv. §. 27. h. ibique Evol.* ubi aliam rationem differentiæ inter fidejussorem & hæredem tradit.

DE USURIS ET FRUCTIBUS,
ET CAUSIS, ET OMNIBUS ACCESSIO-
NIBUS ET MORA.Qv. I. *An usurae Jure Naturae sint permissae?*

Laut pag. 417. verb. Jus Naturale eas per- mittit &c. **A**FFIRMATUR. Nam domino usus pecuniae suae, ut aliarum rerum, indubie competit, nec alius de ea disponere vel usum ejus domino præripere potest. Itaque si quis utitur aliena pecunia, perinde tenetur usum vel æstimationem usus domino restituere, ac usum seu fructum prædii alieni, si eo usus fuisset; nam utrobique utitur re, quæ ejus non est, adeoque ubi plus suo habet. Fallit ergo ratio, ab Autore allegata, quod ideo Jure Naturæ permissæ sint usurae, quia observat in contractibus proportionem arithmetica: nescio enim, quid sibi velit hæc ratio. Plenius hanc quæstionem discussit Dn. Rikers, in disputatione sub præsidio Dn. Parentis habita *de Anatoisino*, §. 8. *seq. verba ejus hæc sunt*: Non minor contentio est, an Jure Naturali usurae sint licitæ? Id quod nonnulli Philosophorum & Politicorum negasse videntur. Sic *Plato lib. 5. de legibus*, inquit: *Nullus det pecuniam sub fœnore, alioquin neque licebit usuram, neque sortem repetere.* *Cicero lib. 2. de off. in fin.* dicit: *Fœnerari esse nihil aliud, quam hominem occidere.* Agis, Atheniensium Dux, adeo exorsum habuit fœnus, ut omnium fœneratorum tabulas, igne supposito, in foro cremaverit, quo igne nullum clarius lumen se vidisse dixit Agelilaus. At, spreto his omnibus, usuras Jure Naturali licitas esse, asserimus, vel hac unica ratione, sed certissima, quod domino usus pecuniae suae, uti aliarum rerum suarum, natura competat, non alii. Itaque si quis utitur aliena pecunia, perinde tenetur usum vel æstimationem usus domino restituere, ac usum seu fructus prædii alieni, si eo usus fuisset. Atque usura nihil aliud significat, quam æstimationem usus, idemque est in mutuo similibusque negotiis, quod merces in locatione, & adeo non minus licita, ac ipsa merces locationis.

Et licet forte debitor non perceperit usuras ex pecunia ista, tamen non minus tenetur, ac is, qui prædio alieno usus est, & sua negligentia fructus, quos potuit, non collegit, quia id domino, qui usum illum percipere potuisset, non obest. Quin ex pecunia

